

Dienst / Sector: BS
Registratienummer: 226169

Hengelo, 29 april 2008
Raadsvergadering d.d. 14 mei 2008
Agendanummer: B1
Portefeuillehouder: Ke

Onderwerp: Agenda van Twente

WIJ STELLEN U VOOR:

- A.** De Hengelose regioraadsleden in de regioraadsvergadering van 21 mei a.s. te laten instemmen met het voorstel van het db van Regio Twente om:
1. Een drietal majeure projecten toe te voegen aan de reeds op 27 juni aangewezen majeure projecten, te weten:
    - Gebiedsontwikkeling rondom luchthaven
    - Verbeteren arbeidsmarkt Twente
    - Kennispark Twente;
  2. Een bijdrage beschikbaar te stellen uit de jaarschijf 2008 t.b.v. de vijf projecten met een score van meer dan 50%.
  3. In totaal maximaal € 3,5 miljoen beschikbaar te stellen vanuit de jaarschijf 2008 van het Regionaal Investeringsfonds, zoals weergegeven in bijlage 1;
  4. Gemeenten uit te nodigen om in overleg met Regio Twente in elk geval nader onderzoek te (laten) doen naar mogelijke clustering van hippische projectinitiatieven en projecten op het terrein van cultuur/musea/sport waardoor mogelijk een beroep gedaan kan worden op jaarschijf 2009.
- B.** De Hengelose regioraadsleden in de regioraadsvergadering van 21 mei a.s. een initiatiefvoorstel te laten indienen, inhoudende dat ingestemd wordt met de door het db van Regio Twente voorgestelde financiering van het TBT via de AvT voor een periode van maximaal 3 jaar, waarna de financiering dient te zijn opgenomen in de begrotingen van de afzonderlijke regio-gemeenten.

OVERWEGINGEN

Na de besluitvorming over de structuur van de Regio Twente (Vernieuwing Samenwerking Twente) is in de regioraadsvergadering van 27 juni 2007 een eerste uitwerking van de inhoud van de samenwerking via de Agenda van Twente (AvT) aan de orde geweest. Daarna is de regioraad op 20 december akkoord gegaan met een vijftiental voorstellen die de AvT en de Innovatieroute verder vormgaven. Toen is onder meer besloten tot het instellen van een regionaal investeringsfonds voor de Agenda van Twente van € 30 miljoen. Mede door inbreng van de Hengelose vertegenwoordiging in de regioraad is ook besloten tot het instellen van een externe commissie (waakhondfunctie) voor de AvT. Vervolgens hadden gemeenten tot en met 31 december 2007 de tijd om projectformats in te dienen voor de jaarschijf 2008 van de AvT. Hengelo heeft (via commissie bestuur van 28 november jl.) drie projecten ingediend:

- CST/HvZ;
- WTC;
- Microfinancieringsinitiatief Twente.

Op 20 februari jl. heeft het db van RT de regioraad in een informele zitting geïnformeerd over de denklijn bij de besluitvorming over de selectie van projecten voor de AvT. Het db heeft op 3 maart jl. besloten over de AvT.

Hierop zijn enkele reacties binnengekomen bij het db:

- van de portefeuillehoudersoverleggen EZ en R&T
- een voorstel van GS van Overijssel aan de Provinciale Staten (zie bijlage)
- van de Bestuurscommissie Netwerkstad (zie bijlage)

Op deze reacties wordt hieronder onder punt B. ingegaan.

A. Voorstellen die nu voorliggen

Het db van RT doet de regioraad nu vier nieuwe voorstellen die de AvT verder uitwerken. Deze vier worden hieronder verder toegelicht. In het kader bij ieder voorstel vindt u onder het kopje 'meningsvorming' het voorstel van ons college t.a.v. de opstelling die u uw regioraadsleden meegeeft voor de regioraadsvergadering van 21 mei a.s.

1. Een drietal majeure projecten toe te voegen aan de reeds op 27 juni aangewezen majeure projecten, te weten: gebiedsontwikkeling rondom luchthaven, verbeteren arbeidsmarkt Twente en kennispark Twente;

Op 27 juni heeft de regioraad reeds besloten tot het benoemen van een drietal majeure (eerste tranche) projecten. Dat waren de volgende:

- Centraal Station Twente (duo Bron/Rietkerk);
- Toeristische ontwikkeling Twente;
- A1, N18, A35 (duo Goudt/Klaasen).

Daarnaast heeft de regioraad toen ook besloten om de projecten van de Innovatieroute Twente op de AvT te plaatsen en hiervoor in 2008 € 8,5 miljoen beschikbaar te stelen uit het Fonds voor de Innovatieroute (€ 50 mln. bijdrage vanuit RT).

Het db van RT stelt nu voor om drie projecten toe te voegen aan de 'majeure' lijst. Deze lijst van (dan) 6 majeure projecten vormt samen met de Innovatieroute de kern in de ontwikkeling van Twente van relatieve achterstandsregio naar toptechnologische kennisregio. De drie extra 'majeure' projecten die het db voorstel zijn, zoals gezegd:

- Gebiedsontwikkeling rondom de luchthaven:
Hierbij wordt door het Rijk, de provincie Overijssel en gemeente Enschede gewerkt aan scenario's voor de toekomst (met en zonder luchthaven). Het gaat uiteindelijk om een gebied tussen de 300 en 400 ha (netto) in het centraal stedelijk gebied van Twente. Het project dat in samenwerking met provincie en een zestal ministeries van het rijk – via een gemeenschappelijk ontwikkelbedrijf – wordt uitgevoerd moet leiden tot een gebiedsontwikkeling die bijdraagt aan de economische structuurversterking van Twente. Er worden op dit moment geen financiële bijdragen gevraagd.

Meningsvorming:

Uw raad heeft in de communicatie over de AvT t.a.v. de luchthaven 'sec' altijd een opstelling gehanteerd die is vevat in een motie (d.d. 20-02-07) die hieronder nogmaals is verwoord:

- *Bij raadsbesluit van 8 maart 2005, waarbij in meerderheid wordt ingestemd met het principebesluit van de gemeente Enschede d.d. 20 december 2004, betreffende de doorstart van de Luchthaven Twente, heeft de gemeenteraad van Hengelo onder een aantal strikte voorwaarden ingestemd met de doorstart van een kleine commerciële luchthaven.*
- *Zoals ook al in het raadsbesluit van 4 maart 2003 is opgenomen is de gemeente Hengelo niet bereid financieel bij te dragen aan de ontwikkeling van de luchthaven.*
- *Mogelijke toekomstige ontwikkelingen dienen te passen binnen de bij deze besluiten gestelde randvoorwaarden.*
- *De ontwikkeling van de luchthaven en het omliggende gebied, in samenhang moet worden gezien met de andere belangrijke en uitvoeringsgerede projecten in de Agenda van Twente en de kansrijke projecten uit de Innovatieroute.*

Het voorstel van het db behelst een breder dossier dan de luchthaven 'sec', namelijk de gebiedsontwikkeling rondom de luchthaven. Het sluit in die zin goed aan bij het laatste punt van uw motie. Op dit moment wordt geen financiële bijdrage gevraagd vanuit de AvT. Dit verdraagt zich met uw standpunt niet bereid te zijn financieel bij te dragen aan de ontwikkeling van de luchthaven. Ons college hecht er aan een constructieve gesprekspartner te zijn bij de ontwikkeling van de scenario's, omdat wij met het db van mening zijn dat de gebiedsontwikkeling van grote betekenis is voor de regionale economische structuurversterking van Twente. Om onze positie als gesprekspartner in deze ontwikkeling te ondersteunen stellen wij u voor in te stemmen met het benoemen van 'gebiedsontwikkeling rondom luchthaven' tot 'majeur' project.

- Verbeteren arbeidsmarkt Twente:
In december 2007 is op de regio-werktop door overheid, bedrijfsleven, onderwijs en ketenpartners een intentieovereenkomst getekend met als doel het verbeteren van de arbeidsmarkt in Twente. Gezien de doelstellingen van de Agenda van Twente hebben de arbeidsmarkt projecten relatief goed gescoord. Door het 'verbeteren van de arbeidsmarkt Twente' te kenmerken als een majeur project zal de bereidheid vanuit bedrijfsleven en onderwijs om krachtig de afspraken gestalte te geven toenemen. Ook zal hierdoor de bereidheid vanuit het Rijk en provincie om deel te nemen aan projecten toenemen.

Meningsvorming:

Eén van de opmerkingen van uw raad n.a.v. de eerste uitwerking van de AvT, in juni vorig jaar, was dat het sociale domein onderbelicht was gebleven. Met het benoemen van 'verbeteren arbeidsmarkt Twente' tot majeur project wordt aan deze kritiek tegemoet gekomen.

Een ander aspect is dat één van de drie door Hengelo ingediende projecten opgenomen is in dit (geclusterde) majeure project, namelijk het 'microfinancieringsinitiatief Twente'. Het opgevoerde bedrag van € 200.000,-- voor de jaarschijf 2008 wordt ook volledig gehonoreerd.

Wij stellen u dan ook voor in te stemmen met het benoemen van 'verbeteren arbeidsmarkt Twente' tot 'majeur' project.

- Kennispark Twente.

Het project Kennispark Twente is van eminent belang voor de ontwikkeling van Twente als toptechnologische regio en daarmee voor de doelstelling van de Lissabonagenda. Door het benutten van bestaande en nieuw te ontwikkelen kennis en het stimuleren van de oprichting en verdere groei van innovatieve bedrijven moeten tot 2020 10.000 nieuwe banen worden geschapen. Daarvoor wordt gewerkt aan een betere kennisvalorisatie en regionale innovatiestructuur. Tevens wordt een gebied ontwikkeld dat ruimte biedt aan hoogwaardige, ook aan de UT gelieerde bedrijvigheid. Voor dit project is er op dit moment nog geen vraag voor een bijdrage uit de Agenda van Twente. Wel lift het project mee op de Innovatieroute. Voor de Agenda van Twente moet op termijn wel worden gedacht aan investeringsbijdragen in onder andere de gebiedsontwikkeling.

Meningsvorming:

Zowel in de filosofie (kennis, kunde, kassa) als de gebiedsontwikkeling zijn er relaties tussen de projecten CST/WTC en kennispark. Ze kunnen elkaar versterken en zijn daarmee in hun onderlinge samenhang wezenlijk voor de ontwikkeling van Twente. Op dit moment wordt hiervoor geen financiële bijdrage gevraagd vanuit de AvT. Wij stellen u voor in te stemmen met het benoemen van 'kennispark' tot 'majeur' project.

2. In te stemmen met het beschikbaar stellen van een bijdrage uit de jaarschijf 2008 t.b.v. de vijf projecten met een score van meer dan 50%;

Tot 31 december 2007 zijn de gemeenten in de gelegenheid gesteld aanvullend projecten in te dienen. Een overzicht hiervan treft u aan in bijlage 5 (lijst ingediende projecten). In de periode na vaststelling van de criteria in de regioaadsvergadering van december vorig jaar hebben wij deze nader

uitgewerkt. Op basis van de selectiecriteria en een toets aan de doelstellingen heeft een ambtelijke werkgroep AvT de beoordeling uitgevoerd. Bij de beoordeling is gebruik gemaakt van een beoordelingsmodel, waarbij de diverse criteria zijn gescoord, en tegelijkertijd van een weging zijn voorzien. Op basis van de hierboven genoemde beoordeling wordt voorgesteld om alleen die projecten op de jaarschijf 2008 op te nemen die meer dan 50% van de punten hebben gekregen. Deze 50% score acht het dagelijks bestuur een ondergrens om in aanmerking te komen voor de Agenda van Twente. Aan de volgende vijf projecten wordt voorgesteld een bijdrage te verlenen (in bijlage 8 van de regioaadsstukken worden deze projecten kort toegelicht):

- Regionale Startersondersteuning
- Anpakk'n (MPSA)
- Internationaal Onderwijs
- Microfinanciering Twente
- Agglonet Twente

De projecten 'regionale startersondersteuning' en 'mikrokredietfinanciering' vormen onderdeel van het majeure project 'verbeteren arbeidsmarkt Twente'.

Meningsvorming:

Mede op basis van input van uw raad zijn de doelstellingen en selectiecriteria binnen de AvT de laatste tijd aangescherpt. De externe commissie, die mede op verzoek van uw raad is ingesteld, komt tot de conclusie dat er sprake is van een consistente lijn tussen criteria, beoordeling van aanvragen en documentatie. Wanneer op basis van dat proces de bovenstaande vijf projecten 'uit de bus komen rollen', heeft ons college vertrouwen in de bijdrage die deze projecten aan de doelstellingen van de AvT zullen leveren.

Eén van de vijf projecten met een score van meer dan 50% is het door Hengelo ingediende project 'microfinancieringsinitiatief Twente'. Het voorstel van het db is dus om ondermeer dit project te honoreren met het opgevoerde bedrag van € 200.000,--. Met dit voorstel zijn alle drie door de gemeente Hengelo ingediende projecten gehonoreerd (naast microfinanciering dus CST en WTC). Wij stellen u voor in te stemmen met het beschikbaar stellen van een bijdrage uit de jaarschijf 2008 t.b.v. de vijf projecten met een score van meer dan 50%.

3. In totaal maximaal € 3,5 miljoen beschikbaar te stellen vanuit de jaarschijf 2008 van het Regionaal Investeringsfonds;

Zie voor de onderverdeling van het bedrag van € 3,5 miljoen bijlage 1. van de regioraadstukken.

Meningsvorming:

Voorstel 3 van het db is het gevolg van de voorstellen 1. en 2. waarin de projecten worden benoemd die in aanmerking komen voor een bijdrage uit de jaarschijf van het Regionaal investeringsfonds. Instemming met de eerste twee voorstellen leidt tot instemming met dit voorstel 3. Hierin is vervat € 840.000,-- voor CST/WTC en € 200.000 voor microfinancieringsinitiatief Twente.

4. Gemeenten uit te nodigen om in overleg met Regio Twente in elk geval nader onderzoek te laten doen naar mogelijke clustering van hippische projectinitiatieven en projecten op het terrein van cultuur/musea/sport waardoor mogelijk een beroep kan worden gedaan op de jaarschijf 2009.

Naast de majeure projecten en de gehonoreerde projecten zijn er relatief veel projecten die niet worden gekozen in 2008. Het db stelt voor nader te bezien of er tussen deze niet gehonoreerde projecten een aantal kleinere zijn die in samenhang meer kans zouden maken. Bovendien dient de ontwikkelkracht van de indieners van projecten gelet op de doelstellingen van de Agenda van Twente te worden ondersteund. Daartoe wordt voorgesteld om in het jaar 2008 in elk geval de volgende clusters van projecten verder uit te werken:

- studie naar de kosten/baten van een hippisch centrum in Twente (Twente Paardenland); er is één project ingediend en er bestaan nog zeker twee andere lokale initiatieven;
- kleinschalige culturele/museale/sport voorzieningen (hiervoor zijn diverse projecten ingediend)

Ook de mogelijkheden voor het aanboren van andere financieringsbronnen (dan de AvT) wordt met clustering en het verhogen van de ontwikkelkracht van de indieners vergroot.

Meningsvorming:

De proactieve rol van RT die uit dit voorstel blijkt, wordt door ons college gewaardeerd. Het verhogen van ontwikkelkracht, het aanboren van alternatieve financieringsbronnen en het clusteren van initiatieven zijn in het belang van Twente als geheel. Wij stellen u dan ook voor in te stemmen met het voorstel.

B. Behandeling van de binnengekomen reacties

De portefeuillehouders EZ en R&T stemden niet in met financiering van het TBT via de AvT, vanwege het feit dat het niet past om 5 jaar lang organisatiekosten op deze wijze te financieren. Dit zou via de reguliere begroting moeten gebeuren. Het db houdt echter vast aan zijn voorstel, omdat:

- deze wijze van basisfinanciering TBT (€ 1,03 per inwoner) via de AvT de grootste zekerheid geeft dat de financiën ook werkelijk beschikbaar zijn; als alle 14 gemeenten nu zouden moeten garanderen dat deze post met ingang van 2008 structureel in hun meerjarenbegroting is opgenomen, lukt dat niet bij alle; en
- deze opbouwfase van het TBT ook zichtbaar zal moeten worden door een forse en toenemende inbreng van de Twentse toeristisch-recreatieve sector zelf; een 5-jarige groeiperiode verdraagt zich daarom ook wel met deze tijdelijke wijze van gemeentelijke financiering.

Een compromis zou kunnen worden gevonden door deze financiering via de AvT te beperken in tijd. Daarom stellen wij u voor de Hengelose regioraadsliden in de regioraadvergadering van 21 mei a.s. een initiatiefvoorstel te laten indienen, inhoudende dat ingestemd wordt met de door het db van Regio Twente voorgestelde financiering van het TBT via de AvT voor een periode van maximaal 3 jaar, waarna de financiering dient te zijn opgenomen in de begrotingen van de afzonderlijke regio-gemeenten.

Het voorstel van GS aan Provinciale Staten van Overijssel geeft uitvoering aan de afspraak de bestuurlijke samenwerking met de Twentse partners te verbeteren. PS beslissen hierover eveneens op 21 mei a.s.

De Bestuurscommissie Netwerkstad stelt in een brief aan het Dagelijks Bestuur van de Regio Twente voor om drie additionele projecten uit de ruimtelijke ontwikkelingsagenda op te nemen in de AvT. Een reactie van het db op deze brief wordt verwacht in de week na 5 mei a.s. Zodra deze reactie beschikbaar is, zullen wij deze ook aan u toezenden.

Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris, de burgemeester,